

nečně s hlediska hořejších právních úvah nerozhodno, zda šlo o lidi, shromážděné na místě veřejně přístupném, či v místnosti rázu soukromého.

Čís. 2175.

K beztrestnosti urážky na cti, spáchané starostou ve vysvědčení o pověsti k žádosti soudu, stačí podle druhého odstavce Šu 490 tr. zák. důkaz pravděpodobnosti.

(Rozh. ze dne 11. listopadu 1925, Zm II 452/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona právem: Rozsudkem krajského jako odvolacího soudu v Olomouci ze dne 21. ledna 1925 porušen byl zákon v ustanovení Šu 490 odstavec druhý tr. zák., rozsudek ten, pokud se odsuzující jeho části týče, se zrušuje a krajskému jako odvolacímu soudu v Olomouci se ukládá, by, dbaje předpisu Šu 293 odstavec třetí tr. ř. v rozsahu zrušení nový rozsudek vynesl.

Důvody:

Rozsudkem okresního soudu v Unčově ze dne 2. června 1924 odsouzen byl obžalovaný podmíněčně k trestu pro přestupek podle Šu 488 tr. zák., jehož se prý dopustil obsahem vysvědčení, jež jako starosta obce D. k vyzvání krajskému soudu v Olomouci napsal a soudu zaslal o chování Maxe M-ho. Obsah vysvědčení byl mimo jiné tento: »Max M-e choval se jako starosta tak, že byl v nynějším období svržen. Po tomto pádu choval se v opilém stavu někdy tak, že je to výsměchem každému popisu (proces učitelský, chování proti pěveckému a hudebnímu sdružení atd.). Při jedné žalobě, kterou proti němu vznesl Vincenc Sch. jun., zaplatil předem zástupce Dra V-a v Olomouci a opatřil prvejším místo. Jako podnájemník honitby nechal při okružní léči srnčí kozy odstříletí, které četnictvem byly zabaveny.« Odůvodňuje rozsudek, vyvrací okresní soud hájení se obžalovaného, že jednal beztrestně jako starosta ve výkonu úřadu, a uvádí, že obžalovaný měl prý povinnost, podat krajskému soudu v Olomouci ve zprávě o pověsti a osobních poměrech Maxe M-e jen povšechný úsudek veřejného mínění o Maxu M-ovi v mravním ohledu pouze hledě na způsob chování se Maxe M-e ve společenském životě. Obžalovaný však uvedl ku posouzení pověsti Maxe M-e dvě určité skutečnosti způsobem a formou, z nichž jde zřetelně na jevo, že chtěl Maxe M-e osobně se dotknouti a urazit, zvláště prý tvrzení o opilosti: »že je to výsměchem každému popisu« bylo osobním Maxe M-e snižujícím útokem, kdežto druhé tvrzení: že Max M-e jako pachtýř honitby dal postříletí kozy, obsahuje výtku činu trestného podle honebního zákona a nemá prý s povšechným úsudkem veřejného mínění a s jeho pověstí co činiti. Okresní soud dovozuje, že obžalovaný, vydávaje vysvědčení o pověsti Maxe M-e, překročil formou i obsahem míru přípustnosti a nutnosti, formou prý tím, že uvedl určité

skutečnosti (okolnosti), které sice tvoří podklad pověsti, nemohou však zakládati pověst samu. Obsahem proto, jelikož tyto určité skutečnosti a okolnosti dotýkají se cti Maxe M-e a samy o sobě jsou také způsobilé, aby Maxe M-e snížily, a poněvadž formou i způsobem byly podány tak, že z nich jest patrným urážlivý úmysl obžalovaného. Obžalovaný překročil prý míru přípustnosti a dopustil se tím jednak disciplinárního trestného činu, jednak však také soudně stíhatelného trestného činu, který se s disciplinárním trestným činem sbíhá a obsahuje obviňování z nečestných a nemravných činů, které vzhledem na to, že Max M-e označil je jako nepravdivé a že obžalovaný důkaz pravdy ani ne navrhl ani neprovedl, zakládají v objektivním a subjektivním směru skutkovou podstatu přestupku podle §u 488 tr. zák. Okolnosti, že jednal jako starosta ve výkonu úřadu, nemůže prý se obžalovaný dovolávat, ježto nejednal ani bezelstně, ani formou a obsahem v mezích veřejného zájmu.

Proti tomuto rozsudku podal obžalovaný včas odvolání a rozsudkem krajského jako odvolacího soudu v Olomouci ze dne 21. ledna 1925 bylo odvolání tomu částečně vyhověno osvobozením obžalovaného podle §u 259 čís. 3 tr. ř. od obžaloby, týkající se obviňování Maxe M-e, že jako podnájemník honitby nechal při okružní leči srnčí kozy odstřeliti, které četnictvem byly zabaveny. Odvolací soud sdílí plně rozhodovací důvody prvního soudce a doplňuje je v tom směru, že obžalovaný obsah vysvědčení nepřizpůsobil dožádání krajského soudu, že v souzeném případě stačil pouze povšechný posudek a, pak-li obžalovaný podal posudek, jak shora uvedeno, šel přes meze přípustného posudku. Ono podrobné vysvětlení a vyzvednutí okolností, jak to obžalovaný učinil, odůvodňuje názor a přesvědčení, že obžalovanému šlo vědomě o to, aby se dotkl citelným způsobem cti Maxe M-e. Obžalovaný svým posudkem vinil Maxe M-e z jednání nečestného, po případě nemravného, když o něm pravil, že byl svržen jako starosta a že se choval časem v opilém stavu tak, že je to výsměchem každého popisu. Takový posudek není posudkem obvyklým a dlužno jej, byť i obžalovaný jednal jako osoba úřední, podřaditi stejně pod ustanovení trestního zákona, jako kdyby tak činila osoba jiná mimo úřední výkon. Zabývá se důkazem pravdy, uvádí odvolací soud, že se důkaz ten až na odstavec, že soukromý žalobce dal jako pachtýř honitby odstříletí srnčí kozy, nezdařil. Rozsudek odvolacího soudu, pokud zastává názor, že obžalovanému ku beztrestnosti bylo třeba provéstí plný důkaz pravdy, jest právně mylný a podle §u 281 čís. 9 a) tr. ř. zmatečný. V projednávaném případě jest zjištěno, že obžalovaný podal závadné vysvědčení o pověsti soukromého obžalobce na přímé vyzvání krajského soudu. Byl tedy obviněn zvláštními okolnostmi ku vyhotovení dotyčné listiny nucen, a stačí proto ku dosažení beztrestnosti podle §u 490 druhý odstavec tr. zák. již důkaz pouhé pravděpodobnosti. Vzhledem k právně mylnému svému stanovisku odvolací soud nezabýval se vůbec otázkou, zdařil-li se obžalovanému aspoň důkaz pravděpodobnosti, který by byl dostatečný, aby i v ostatních směrech obžaloby vynesena byl rozsudek sprostující. Bylo proto zmateční stížnosti podle §u 33 tr. ř. vyhověti a uznati, jak se stalo.